

Landsorganisasjonen i Norge

Dato: 08.06.2016

Til Energi og miljø komiteen

Fra: LO

Sak: Høring om Energiloven (utenlandskonsesjon)

LO støtter ikke forslaget til endring av energilovens § 4-2.

Det er flere grunner til det.

Norge bør beholde en sterk kontroll med utenlandskapasiteten. Norge vil ha en kapasitet til å eksportere mer enn 50 % av Norsk vannkraft når kablene til Tyskland og Storbritannia er bygget.

LO mener konsekvensene av å endre utenlandskablene fra et monopolområde til et konkurranseområde er svært alvorlige

I energiloven er det lagt inn et skille mellom konkurranseområdene og monopolområdene. Nettet er definert som monopolområde og regjeringen har lagt frem forslag om selskapsmessig skille mellom nettvirksomheten og annen virksomhet for innenriksnettet.

Utenlandsnettet er definert som en del av sentralnettet. Regjeringen har med henvisning til tredje energimarkedspakke startet en prosess der Statnett tar kontroll med hele sentralnettet i Norge. LO ber komiteen holde fast ved at sentralnettet, inkludert all norsk kapasitet mot utlandet, er et naturlig monopol og derfor skal eies og drives av Statnett.

Statnett er satt opp for å drifte det naturlige monopol område som sentralnettet er. Det er en rekke utfordringer knyttet til konkurransen, dersom et Statnett, som et monopol selskap, også skal konkurrere med andre aktører.

LO mener det vil oppstå konkurranserelaterte spørsmål mellom Statnetts kabler og eventuelle nye private kabler. LO kan ikke se at Statnetts eierskap til eksisterende kabler knyttet til en slik situasjon er 5. behandlet eller belyst.

LO mener derfor saken må utsettes til alle forhold er utredet.

Konsekvensene av et slikt vedtak vil kunne medføre en massiv overføring av 4. verdiskapning fra felleskapet til private eiere. LO mener komiteen må få alle sider vurdert før en så prinsipiell endring av energiloven blir fattet.

Dersom et flertall på Stortinget på tross av innvendingene vedtar å åpne for en privatisering av utenlandskablene reiser det en rekke spørsmål:

1. Subsidiering av private aktører ved at staten kan legge til grunn garantert minsteavkastning slik som den britiske regjeringen har vedtatt- Det vil i såfall fjerne hele risikoen ved å bygge og eie en slik kabel.
2. At Statnett må legge til rette for private aktørers prosjekter. De utredningene som er skissert binder opp viktig og verdifull kompetanse over lang tid. Det kan ikke pålegges den systemansvarlige å gjennomføre en slik utredning uten full kostnadsdekning.
3. At Statnett og forbrukerne må dekke store følgekostnader gjennom forsterking av sentralnett for å eksportere mer kraft. Nødvendig nettførsterkning i Norge som følge av kabelen må helt og fullt kunne belastes utbygger. Det er urimelig at norske forbrukere skal ta denne kostnaden.
4. At inntektene til Statnett reduseres og gir økt nettleie for forbrukere og industri
5. At kravet til selskapsmessig skille mellom kraftproduksjon og kraftproduksjon og/eller kraftsalg for netteiere gjennomføres likt for innenriksnettet og utenriksnettet.
6. Flere kraftselskaper har vært pådrivere for større utenlandskapasitet, samtidig er det lagt et tak på produsentenes bidrag til nettet i Norge. En privatisering av bygging av utenlandskapasitet bør medføre at kraftprodusentene pålegges nettleiekostnader på linje med forbrukerne.